

**Rámcová analýza podmienok
pre identifikáciu vecných priorít aplikovaného výskumu a experimentálneho vývoja**

1. **Základným faktorom podmieňujúcim identifikovanie vecných priorít je stav ľudských zdrojov v príslušnej skupine odborov vedy a techniky podľa §6 ods. Zákona 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja.** Stav v rokoch 2003 – 2007 je uvedený v nasledujúcej tabuľke Tab. 1.

Tab.1 Vývoj počtu zamestnancov výskumu a vývoja za obdobie rokov 2003-2007 podľa skupín odborov vedy a techniky (vo FTE)

	2003	2004	2005	2006	2007
prírodné vedy	4 239	4 275	4 233	4 087	4 331
technické vedy	4 158	4 295	4 682	4 761	4 792
lekárske vedy	1 487	1 887	1 537	2 118	2 001
pôdohospodárske vedy	1 424	1 378	1 287	1 272	1 354
spoločenské vedy	1 570	1 938	1 775	1 967	2 298
humanitné vedy	476	556	891	823	656

Zdroj: Štatistický úrad SR

Poznámka: FTE – Full time equivalent - vyjadruje rozsah pracovnej činnosti. Jeden človekorok sa rovná jednému roku práce zamestnanca, ktorý sa venuje na 100% výskumnej činnosti na 1 rok. Započítava sa čas, ktorý zamestnanec strávi výkonom výskumnej a vývojovej činnosti v 1 roku. Ak napríklad ide o zamestnanca, ktorý pravidelne strávi 30% svojho času výkonom výskumu a vývoja a ostatok času sa zaoberá inými činnosťami (pedagóg, lekár a pod.), ako ekvivalent plného pracovného času sa mu započítava 0,3 človekoroka. Obdobne, ak sa zamestnanec zaoberá výskumnou činnosťou plný pracovný čas, ale v organizácii pracuje len napríklad 6 mesiacov, započítava sa mu 0,5 človekoroka.

Záver: Z Tab.1 je evidentné, že najväčšie kapacity výskumu a vývoja má Slovensko v oblasti technických vied a v oblasti prírodných vied a dokonca ich počet bol v rokoch 2003 – 2007 nepatrne stúpajúci.

2. **Ďalším faktorom, ktorý je dôležitý pre prenos poznatkov do praxe, je mať zamestnancov výskumu a vývoja v podnikateľskom sektore, ktorí budú schopní zabezpečiť transfer výsledkov výskumu a vývoja do výrobných praxí.** Podnikateľské organizácie výskumu a vývoja majú takmer všetky výrobnú zložku, v ktorej využívajú výsledky získané vo výskume a vývoji pre zvyšovanie a skvalitňovanie svojej výroby.

Tab.2 Vývoj počtu ľudských zdrojov (zamestnanci výskumu a vývoj vo FTE) za obdobie rokov 2003-2007 podľa sektorov výskumu a vývoja

	2003	2004	2005	2006	2007
podnikateľský sektor	3 651	3 473	3 524	3 144	2 699
štátny sektor	3 842	3 493	3 717	3 732	4 214
sektor vysokých škôl	5 856	7 285	7 146	8 138	8 493
neziskový sektor	4	77	16	15	15

Zdroj: Štatistický úrad SR

Záver: Tab.2 ukazuje, že takýto podnikateľský sektor výskumu a vývoja v SR existuje aj keď jeho kapacity mierne klesajú.

3. **Ďalším nemenej dôležitým faktorom je mať odberateľskú sféru pre výsledky výskumu a vývoja.** Nasledujúca Tab. 3 ukazuje vývoj počtu mikro, malých, stredných a veľkých podnikateľov v SR za obdobie 2002 – 2008.

Tab.3 Vývoj počtu podnikateľských subjektov v Slovenskej republike

Počet zamestnancov/ rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0 – 9	47 821	49 238	56 760	65 776	72 985	75177	80870
10 – 19	5 630	6 373	7 102	7 279	9 253	13458	13453
20 – 49	2 683	2 756	3 555	3 379	3 703	3754	3526
50 – 249	2 764	2 735	3 136	2 930	2 908	2805	2813
250 - 499	314	308	340	328	336	355	358
500 - 999	168	172	189	181	172	179	177
1000 a viac	106	103	124	112	121	124	124
SPOLU – počet podnikov	59 486	64 420	74 207	83 710	93 411	101 574	109 867

Zdroj: Štatistický úrad SR

Záver: Tab.3 ukazuje, že nárast podnikateľov je dynamický hlavne v kategóriách mikro, malý a stredný podnikateľ.

4. **Ďalším ukazovateľom,** ktorý je potrebné pri identifikovaní vecných priorít aplikovaného výskumu a experimentálneho vývoja zohľadniť **je platnosť „Dlhodobého zámeru štátnej vednej a technickej politiky do roku 2015“**, ktorý stanovuje nasledujúcich 12 vecných priorít výskumu a vývoja:

- ✓ **Zdravie – kvalita života**
- ✓ **Progresívne materiály a technológie**
- ✓ **Biotechnológie**
- ✓ **Znalostné technológie s podporou informačných a komunikačných technológií**
- ✓ **Infraštruktúra spoločnosti**
- ✓ **Energia a energetika**
- ✓ **Civilizačné výzvy**
- ✓ **Kultúrne a umelecké dedičstvo Slovenska**
- ✓ **Bezpečnosť a obrana**
- ✓ **Využívanie, ochrana a reprodukcia biologických zdrojov**
- ✓ **Ochrana životného prostredia**
- ✓ **Využitie domácich surovinných zdrojov.**

Záver: Z týchto 12-tich vecných priorít výskumu a vývoja majú predpoklady byť vecnými prioritami aplikovaného výskumu a experimentálneho vývoja za splnenia podmienky, že ich riešenie bude povinne spolufinancované aj z podnikateľských zdrojov odberateľa a realizátora výsledkov v praxi nasledujúce vecné priority:

- ✓ Progresívne materiály a technológie
- ✓ Biotechnológie
- ✓ Znalostné technológie s podporou informačných a komunikačných technológií
- ✓ Energia a energetika
- ✓ Využívanie, ochrana a reprodukcia biologických zdrojov

- ✓ Ochrana životného prostredia
- ✓ Využitie domácich surovinových zdrojov.

Celkový záver identifikácie vecných priorít aplikovaného výskumu a experimentálneho vývoja :

Návrh na 3 vecné priority aplikovaného výskumu a experimentálneho vývoja vychádza hlavne z bodu 5, bodu 1 a potom z ostatných bodov a je nasledujúci:

- **Progresívne materiály a technológie (vrátane biotechnológií, znalostných technológií s podporou informačných a komunikačných technológií, potravinárskych technológií),**
- **Energetická bezpečnosť,**
- **Využitie domácich surovinových zdrojov (vrátane ochrany a reprodukcie biologických zdrojov).**